

CONCURSUL ȘCOLAR NAȚIONAL DE COMPETENȚĂ ȘI PERFORMANȚĂ COMPER
EDIȚIA 2015-2016 / ETAPA NAȚIONALĂ – 23-27 MAI 2016
COMPER – LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, CLASA a VII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 120 de minute.

Citește cu atenție textele care urmează, apoi bifează răspunsul corect la întrebările propuse:

A. Așezările urbane: – concentrări umane cu număr mare de locuitori în care predomină activitățile neagricole, există o ambianță urbană, având de regulă zone urbane funcționale: rezidențială, industrială, comercială, cultural- administrativă, de agrement și de transport.

Localizarea unui oraș se poate face cu ajutorul coordonatelor geografice [(latitudine și longitudine), de exemplu orașul Piatra Neamț este străbătut de coordonatele: 47° lat. N și 26° long. E] și în raport de unele elemente geografice fixe (alte orașe, ape, unități de relief).

Elemente componente: poziție și localizare; teritoriu construit (locuințe, întreprinderi, instituții, căi de comunicație) – denumit intravilan; populație; activități economice și urbane; spațiu înconjurător.

Clasificarea orașelor:

După vechime:

– antice: colonii grecești (Histria, Tomis – Constanța, Callatis – Mangalia); orașe dacoromane (Apulum – Alba Iulia, Napoca – Cluj Napoca, Drobeta – Drobeta Turnu Severin, Potaissa – Turda, etc);

– feudale: capitale – Suceava, Iași, Câmpulung, Curtea de Argeș, Târgoviște, București; cetăți – Brașov, Sibiu, Sighișoara, Timișoara; târguri – Târgu Mureș, Târgu Neamț, Târgu Jiu; ș. a.

– capitaliste: miniere – Petroșani, Băicoi, Anina; industriale – Reșița, Hunedoara, Câmpina; turistice – Predeal, Eforie, Vatra Dornei, Bușteni, Techirghiol, Băile Herculane; noduri feroviare – Pașcani, Mărășești; cu activități agricole – Alexandria, Călărași, Calafat, Slobozia;

– socialiste: agricole – Berești, Săveni, Cehu Silvaniei, Fieni; miniere – Bălan, Țicleni, Rovinari, Petrila, Vulcan; industriale – Victoria, Buhuși, Onești, Vlăhița; turistice – Băile Olănești; feroviare – Simeria, Făurei, etc.

(Așezările urbane, text preluat de pe site-ul <https://roteaprofu.wordpress.com>)

B. Era în toi arlechinada* de zgomote a Capitalei: tramvaie, automobile, camioane, căruți, sonerii de biciclete... Lumina soarelui cânta parcă din mii de talgere.

Olguța exulta. După tăcerea mănăstirească a Iașului, Bucureștiul îi răsărise în ochi – de la gară până-n Popa Nan – și-i răsuna în urechi ca o vehementă panoramă, ceardaș de sunete și de culori. Îi venea să vorbească tare, să râdă tare, să gesticuleze, să danseze, să sară. Intrase în București ca într-un han cu clopoței; nu mai putea sta locului.

Taximetrul opri motorul. Cucoana Catinca ajunsese la o înțelegere cu domnul Deleanu. Îl obligase să ia cafeaua și masa de sară la ea.

— ... Împreună cu toate neamurile: să nu-mi spuneți că vă despart.

Intrară în grădiniță, cu Olguța în frunte.

— Bine-ai venit! Ci mai faci, iubite domnule Deleanu? A matale-i fetița?... Ei. Să-ți trăiască! Îmi pari bini cî ti cunosc, duduîți dragă.

Conu Mihăiță era moale ca vorba moldovenească pe care o personifica. Vorbea cu capul înclinat puțin într-o parte – ca pe-o vioară sentimentală – și surâsul îi acoperea toată fața cu blândețe, ca o lumină de lampă. Era în halat și în papuci.

(Ionel Teodoreanu, *La Medeleni*)

* arlechinadă – farsă ridicolă; aici: haos, agitație;

C. *Spart a fost orașul mare
De a vremii vitregie
Peste moarta gălăgie
Cresc copacii până-n zare.*

*S-a uitat ce-a fost urgie,
Ce-a fost fală și-nălțare
Spart a fost orașul mare
De a vremii vitregie.*

*Într-a soarelui magie
Strălucesc porfiruri* rare,
Urme șterse tot mai tare
Din străvechea energie... --*

Spart a fost orașul mare.

(Alexandru Macedonski, *Rondelul orașului din Indii*)

**porfir* – rocă vulcanică dură, formată din cristale de cuarț sau de feldspat, de culoare roșie-purpurie;

STANDARD

1. Conform textului A, localizarea unui oraș se poate face cu ajutorul:
 - a. numai cu ajutorul coordonatelor geografice (latitudine și longitudine);
 - b. teritoriului construit și al spațiului înconjurător;
 - c. numărului de locuitori și al activităților economice;
 - d. coordonatelor geografice și în raport cu alte elemente geografice fixe.
2. Numărul orașelor capitaliste turistice menționate în textul A este:
 - a. patru;
 - b. cinci;
 - c. șase;
 - d. șapte.
3. Orașele menționate în al doilea paragraf din textul B se încadrează în următoarea categorie prezentată în textul A:
 - a. feudale, cetăți;
 - b. feudale, capitale;
 - c. antice, daco-romane;
 - d. capitaliste, turistice.
4. Versul care se repetă în textul C sugerează:
 - a. distrugerea unor așezări urbane, provocată de războaie;
 - b. încetinirea ritmului de dezvoltare a unor așezări urbane;
 - c. efectele trecerii timpului asupra unor simboluri ale existenței umane;
 - d. frumusețea unui oraș vechi.

5. Numărul grupurilor de sunete* care apare în următoarea secvență din textul C: *S-a uitat ce-a fost urgie./ Ce-a fost fală și-nălțare/ Spart a fost orașul mare/ De a vremii vitregie.* este:
- diftong: 2; hiat: 2;
 - diftong: 4; hiat: 2;
 - diftong: 2; hiat: 3;
 - diftong: 2; hiat: 4;
- *Vor fi luate în calcul toate grupurile de sunete, chiar dacă se repetă.
6. Sunt despărțite corect în silabe toate cuvintele din seria:
- am-bi-an-ță, e-xul-ta, func-ți-o-na-le, în-tre-prin-deri;
 - am-bi-an-ță, e-xul-ta, fun-țio-na-le, în-tre-prin-deri;
 - am-bi-an-ță, ex-ul-ta, fun-țio-na-le, în-tre-prin-deri;
 - am-bi-an-ță, e-xul-ta, func-țio-na-le, înt-re-prin-deri.
7. În următoarea secvență din textul B: *După tăcerea mănăstirească a Iașului, Bucureștiul îi răsărise în ochi – de la gară până-n Popa Nan – și-i răsuna în urechi ca o vehementă panoramă.*, numărul cuvintelor derivate este:
- unu;
 - doi;
 - trei;
 - patru.
8. Cuvintele subliniate în secvența: *Vorbea cu capul înclinat puțin într-o parte – ca pe-o vioară sentimentală – și surâsul îi acoperea toată fața cu blândețe, ca o lumină de lampă.* s-au format prin:
- conversiune;
 - conversiune, respectiv derivare;
 - derivare, respectiv conversiune;
 - compunere, repectiv conversiune.
9. Primul predicat din textul C este:
- verbal, exprimat prin verb predicativ la diateza activă;
 - verbal, exprimat prin verb predicativ la diateza pasivă;
 - verbal, exprimat prin verb predicativ la diateza reflexivă;
 - nominal.
10. Substantivele subliniate în secvența: *Așezările urbane: – concentrări umane cu număr mare de locuitori în care predomină activitățile neagricole, există o ambianță urbană, având de regulă zone urbane funcționale au, în ordine, următoarele funcții sintactice:*
- atribut, subiect, subiect, subiect;
 - atribut, complement direct, complement direct, complement direct;
 - complement circumstanțial de mod, complement direct, complement direct, complement direct;
 - atribut, subiect, subiect, complement direct.
11. Pronumele personale din secvența: *Îl obligase să ia cafeaua și masa de sară la ea.* au, în ordine, cazul și funcția sintactică:
- complement direct, acuzativ; complement circumstanțial de loc, acuzativ;
 - complement direct, acuzativ; complement indirect, acuzativ;
 - complement indirect, acuzativ; complement circumstanțial de loc, acuzativ;
 - complement indirect, dativ; complement indirect, acuzativ;

- 12.** Pronumele relativ care se repetă în secvența: *S-a uitat ce-a fost urgie,/ Ce-a fost fală și-nălțare...* are funcția sintactică și cazul:
- complement direct, acuzativ;
 - subiect, nominativ;
 - nume predicativ, nominativ;
 - complement indirect, acuzativ.
- 13.** Cuvântul subliniat în secvența: *Îl obligase să ia cafeaua și masa de sară la ea.* este corect analizat în varianta de răspuns:
- atribut, exprimat prin substantiv comun, simplu, gen feminin, nr. singular, caz acuzativ, precedat de prepoziția simplă *de*;
 - atribut, exprimat prin adverb de timp, caz acuzativ, precedat de prepoziția simplă *de*;
 - atribut, exprimat prin adverb de timp, precedat de prepoziția simplă *de*;
 - atribut, exprimat prin locuțiune adverbială de timp.
- 14.** În al doilea paragraf din textul **B**, sentimentele personajului Olguța în raport cu orașul București sunt sugerate prin intermediul:
- comparației;
 - metaforei;
 - enumerației;
 - epitetului;
- 15.** Conu Mihăiță, personajul din textul **B**, este caracterizat:
- direct, de narator și indirect, de alte personaje;
 - indirect, de narator și prin limbajul pe care îl folosește;
 - direct, de narator, și indirect, prin limbaj, comportament, atitudini;
 - indirect, de narator, și direct, prin limbajul pe care îl folosește.
- 16.** În textul **C**, modul dominant de expunere este:
- narațiunea;
 - monologul liric;
 - descrierea;
 - monologul narativ.

EXCELENȚĂ

- 17.** Orașele menționate în al doilea paragraf din textul **B** sunt prezentate prin:
- antiteză;
 - comparație;
 - simetrie;
 - alternanță.
- 18.** Următoarea afirmație nu este corectă:
- În textele **A**, **B**, **C** apar imagini artistice.
 - În textul **C**, cuvintele sunt folosite cu sensul figurat.
 - Modul dominant de expunere din textul **B** este narațiunea.
 - Textul **C** urmărește implicarea afectivă a cititorului.

Răspunsuri corecte:

1. d
2. c
3. b
4. c
5. a
6. a
7. a
8. b
9. b
10. d
11. a
12. b
13. a
14. c
15. c
16. c
17. a
18. a